

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

IDŐSEK JOGAIÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/43/3/2021.

MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2021. NOVEMBER 10. 11.00

Helyszín: 1055 Budapest, Szalay u. 10-14. VI. em. 675.

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Beneda Attila családpolitikáért felelős helyettes államtitkár, az ülés elnöke köszöntötte a TMCS ülés résztvevőit. Elmondta, hogy az előző esztendőben sok hasznos témát vitattak meg. A munkacsoportüléseken olyan témák, szempontok és kérdések merültek fel, amelyek direkt vagy indirekt módon elindították a jogalkotói gondolkodást is. Megköszönte a TMCS tagjainak konstruktív hozzáállását és munkáját. **Dr. Beneda Attila** ismertette a napirendet, mellyel kapcsolatosan a TMCS tagjainak észrevételük nem merült fel.

1. napirendi pont: Tájékoztató az idősök jogairól

Dr. Borza Beáta az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (AJBH) képviselőjében rövid bemutatkozása után elmondta, hogy az AJBH különleges szervként működik a hazai közigazgatási rendszerben, olyan állami jogvédő intézmény, amelyhez bárki, bármilyen problémával fordulhat akár írásban, akár szóban. Amennyiben az ügyben a Hivatal nem tud eljárni, a megkeresőt a megfelelő hatáskörrel rendelkező szervhez irányítják. Hangsúlyozta, hogy koralapú adatrögzítést nem végeznek, amennyiben egy idős embernek az adóhivatallal van problémája, azt adóhivatali problémaként kezelik. Az AJBH 2010-ben egy egész éves projekt keretében vizsgálta az idősellátás, az idősök jogainak helyzetét Magyarországon. Az akkor szerzett tapasztalatokkal, illetve kialakult kapcsolatokkal végeznek sok munkát jelenleg is. Az ombudsmani jogvédelem fontos ereje a nyilvánosság, a döntései nem kötelező erejűek, de olyan elméleti, szakmai keretekben tárgyalja a problémákat, hogy ajánlásait figyelembe veszik. Az AJBH hivatalból is indít vizsgálatot, és él a proaktív jogvédelem eszközeivel, melynek lehetőségével sok közigazgatási szervezet nem élhet. A Hivatalnak szoros a kapcsolata civil és társadalmi szervezetekkel, szakmai szervezetekkel, egyetemekkel, kutatóbázisokkal, műhelyekkel. A rászoruló csoportokkal való együttműködés sok éves tapasztalaton és jogi szakmunkán alapszik. A szakmai szervezetek és – egyebek mellett – a TMCS tagjai által több téma tekintetében olyan tudás birtokába került az ombudsmani hivatal, ami egyedülállóan tekinthető a közigazgatás rendszerében.

Dr. Borza Beáta a bentlakásos intézmények rendszere, működése tekintetében elmondta, hogy a készülő európai stratégia, illetve az ENSZ egyezmény kapcsán számtalan tanulmány készült, melyekben a társadalmi problémák, a nyugdíj helyzet, az egészségügy, a társadalombiztosítás általános problematikája mellett a legtöbb problémát felvető téma a bentlakásos intézmények helyzete. A bentlakásos intézményben az idősellátás problémái, kérdései könnyen fellelhetők. Akár panaszra, akár hivatalból indított probléma során a Hivatal munkatársai a vizsgálatuk keretében problématerképeket állapítanak meg. A gyermekek, a fogyatékosokkal élők, a hajléktalanok, akik intézményben élnek jellemzően ugyanazokat a problémákat vetik fel. Példaként említette az étkezéssel

kapcsolatos kérdéseket. A betegszállítás – különösen az időotthonokban – minden problématerkép egyik legfontosabb és legproblémásabb neuralgikus kérdése, mert nemcsak az aktuálisan rászoruló idős embert érinti, hanem gyakorlatilag az intézmény teljes működését is, melyet akár blokkolni is tud. Az időotthoni ellátás lassan átalakul krónikus betegápolási központtá, melynek megoldására elindult egy központi kormányzati gondolkodás. Ezeket a tevékenységeket le kell választani a valódi egészségügyi krónikus ellátásról, illetve a szociális ellátó rendszerekben működő krónikus ellátást összehangolva kell működtetni. Minden egyes intézmény vizsgálata kapcsán felmerülnek továbbá az egészségügyi kompetenciák kereteinek, valamint az ápolási szükségletnek a kérdései. **Dr. Borza Beáta** hangsúlyozta, hogy a Hivatal egy-egy nagy vizsgálata során nemcsak maga a rászoruló személy fontos, hanem mindenki, aki körülötte dolgozik, különösen egy ilyen összetett és interdiszciplináris rendszerben, mint az idősellátás. Számos jelentés külön kitér a dolgozók állapotára, helyzetére. A problématerkép legfontosabb kérdése az izolált környezet, illetve az, hogy ez milyen egyéb konnotációkat enged meg. Példaként említette, amikor egy beteg időotthonból kerül kórházba, akkor az mindig egy kicsit más hozzáállást generál. A problématerkép felvázolása után a Hivatal meghatározza a feladatokat. A feladatok tekintetében kiemelendő a demens idősokorúak ellátása. A demens ellátás új intézményi kialakításában az ombudsman is részt vesz. További feladatként merül fel a daganatos idős betegek megfelelő ellátása. Felmerül a szociális intézmények kompetenciáinak kérdése, illetve, hogy létezhet-e szociális intézményen belül hospice-palliatív ellátás. Vannak előremutató kezdeményezések és jogyakorlatok, erre az ellátásra egyre nagyobb lesz az igény. **Dr. Borza Beáta** a kórházi ellátás kapcsán elmondta, hogy egy ELTE PhD szociológus hallgató kutatásában 80 év fölötti idős emberekkel készített interjúsorozatot arról, hogy hogyan képzelik el a jövőt. A felmérés szerint senki nem óhajtott sem kórházban, sem bentlakásos idős otthonban meghalni. Az egyik legfontosabb kérdés, hogy a bentlakásos intézmények, hogyan terhelhetők a halál körüli helyzet kérdésével. Továbbra is probléma a bentlakásos otthonokban a vagytonkezelés kérdése, valamint megoldásra vár a biztosítások kérdése is. A biztosítók előszeretettel ajánlják a temetkezési biztosításokat, de felmerül a kérdés, hogy lehetséges-e gondokság alatt állók esetében ezt jól működtetni. **Dr. Borza Beáta** hangsúlyozta, hogy a világiárvány felerősítette a sérülékeny ellátási rendszer minden hibáját. Az idősellátásban az egészségügyi problémákat, a szakember-ellátottság kérdését, a képzettség kérdéseit, a bentlakók részéről a kapcsolattartás problémakörét. Felmerül a kérdés, hogy mennyire voltak szigorúak, mennyire voltak betarthatóak az intézkedések, amelyek az egészség megőrzése miatt szükségesek voltak. A mindentől elzárva, intézményben élő emberek, gyerekek, idősek, fogyatékosok katasztrofálisan élték ezt meg. A másik probléma a tájékoztatás hiánya volt. Sokkal részletesebben kellett volna tájékoztatni a kialakult helyzetről a bentlakókat. Az idős emberek ideje limitáltabb, ezért fontos, hogy jól tudjanak gondolkodni a szakemberek ebben a kérdésben. A legújabb kutatások felvetik az idősellátásban a minőségbiztosítás kérdését. **Dr. Borza Beáta** előadásában három ügyet ismertetett a TMCS ülés résztvevőivel, amelyekkel kapcsolatos ombudsmani jelentések megtalálhatók az AJBH honlapján. Fontos ombudsmani jelentés született, a tekintetben, hogy a korlátozó intézkedések jogszerűsége, illetve a testi épség megóvására szükséges egyéb, nem korlátozó, de annak szánt biztonsági intézkedések között mi a különbség, milyen jogszabályi és milyen garanciális háttere van. Az emberi méltóság szempontjából nagyon fontos, hogy ha valakit korlátozunk bármely emberi joga tekintetében, azt úgy tegyük, hogy annak visszakereshető garanciális rendszere legyen. További probléma, hogy a pszichiátriai és a demens ellátás sok tekintetben különbözik, a demens ellátás egy nagyon komplex gondozási mechanizmus. Egy vizsgálata során az AJBH megállapította, hogy a világiárvány első hullámában egy tapasztalok nélkül kezelt járványhelyzetben az összes hibát elkövették, amiből aztán tanultak az intézmények és később ezek nem fordulhattak elő. A Hivatal további három intézményben általános monitort végzett, amelyben azt vizsgálták, hogy a világiárvány milyen megoldásokra kényszerítette az intézményeket. A fenntartók igyekeztek lépést tartani a helyzettel, az intézményeiket ellátták a megfelelő eszközökkel.

Dr. Borza Beáta beszélt az Opcat megelőző mechanizmusról, amely nem a klasszikus, ombudsmani alapfeladatokra fókuszáló technika. Minden olyan fogva tartó, bentlakásos intézményt vizsgálhat, ahol kényszerből, nem feltétlenül önként, zártan élnek emberek. Ide sorolhatók az időotthonok, a gyermekotthonok, a pszichiátriák, a börtönök, a fogyatékos otthonok. A mechanizmus keretében független szakértők bejelentés nélkül három napig vizsgálhatják az intézményeket. Vizsgálatuk megelőző jellegű. Nem panasz alapján, hanem éves terv alapján járnak el, vizsgálataikról a jelentéseikben az ENSZ-nek tartoznak beszámolni. **Dr. Borza Beáta** beszélt az AJBH megállapításairól, melyek az alapjogok mentén tett ténymegállapítások. Az életkörülmények kapcsán megállapított tények személyi, tárgyi problémák lehetnek. A korlátozó intézkedések alkalmazásának kérdései keretében elmondta, hogy sokszor olyan helyzetekben is alkalmazzák, amikor nem feltétlenül lenne indokolt, vagy hiányzik a megfelelő dokumentáció. A foglalkoztatás témája a világjárvány kapcsán különösen sok kérdést vet fel. Az idős emberek számára kiemelten fontos a nap értelmes és hasznos eltöltése. Az általános gondozási érzékenység témája kapcsán elmondta, hogy az egyik legproblémásabb terület a bánásmód kérdése. Ez bizonyítási eljárást igényelne, melyre az ombudsmannak nincs hatásköre. Az élethez és emberi méltósághoz való jogokkal összefüggő problémákra az AJBH általános megállapításokat tud tenni. A jogbiztonság kérdése tekintetében elmondta, hogy szükség van kiszámítható jogi környezetre, amelyben működik egy intézmény. A működésre vonatkozó normához tudja magát tartani az intézmény dolgozója, az ellátott, illetve az ellátott hozzátartozója is. **Dr. Borza Beáta** előadása végén felhívta a figyelmet arra, hogy az általános gazdasági helyzet sok új problémát vet fel a Tb és nyugdíjrendszer területén. Nő az idős hajléktalanok száma és kérdéses az ő megfelelő szakmai ellátásuk. Kiemelte továbbá az idősödő fogyatékos emberek, az idős betegek és az idős fogvatartottak ellátásának problémáját. A szakmai kérdések tekintetében a demens gondozás, a hospice és palliatív ellátás, az életvégi rendelkezés kérdését emelte ki. A demens gondozás tekintetében elmondta, hogy az EMMI és az SZGYF együttműködésben kidolgozott egy programot és épülőben van egy hálózat, mely alapellátási szinten tud működni. Az AJBH kutatást végzett és jelentést készít az életvégi rendelkezés helyzetéről, amely nem összekeverendő a végrendelettel. Az egyén, amíg tudatában van az állapotáról, rendelkezik az egészségét érintő beavatkozásokról, amelyek akkor állnak elő, amikor már nem lesz abban a helyzetben, hogy erről döntést hozzon. Ez segíti a körülötte lévő szakemberek munkáját az ellátás minősége tekintetében. Kiemelte továbbá a halálról való megfelelő kommunikáció hiányát. Figyelembe kell venni, hogy az emberi méltóság a fókusza és origója az életünknek, melyet minden pillanatban komolyan kell venni. Az idős emberek számára az egyik legfontosabb, hogy ne az egészségét akarják minden áron befolyásolni, hanem a tiszteletet, a méltóságot kapja meg. Ha kell, akkor ez jelentse azt, hogy egy végstádiumú helyzetben ne tegyék ki egy heroikus egészségügyi beavatkozásnak.

Dr. Beneda Attila hozzátette, hogy a Covid világjárvány olyan új rendszerbe helyezte az életünket, és kifejezetten az idősellátást, az idősjogokat. Megerősítette, hogy a demens betegek kérdésében még van tennivaló ellátórendszeri és igazgatási szinten is.

Mikesy György a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek Egyesületének képviselőjeként elmondta, hogy kevés figyelmet kap az otthonápolás. Az idősgondozást infrastruktúra tekintetében könnyebb megoldani intézményi ellátás keretében. Tapasztalatai szerint az otthonápolás rendszerbe emelése nem történt meg. Hangsúlyozta az idős emberek bevonásának szükségességét a keretrendszer kidolgozásába. Továbbá fontos az érzékenyítés is.

Dr. Beneda Attila egyetértett azzal, hogy az otthonápolás az újabb kori gyógyító és ápoló tevékenységek fontos és integráns része. Jelezte, hogy a felvetés az EMMI szociális és egészségügyi ágazata hatáskörébe tartozik. Ígéretet tett rá, hogy a felvetést az egyetértésével együtt továbbítani fogja

az EMMI részére. Hozzátette, hogy az otthonápolásnak a jövő társadalmában az ellátás sokkal hangsúlyosabb elemének kell lennie.

Némethné Jankovics Györgyi a Nyugdíjasok Országos Szövetsége képviselőjében elmondta, hogy a Szövetséghez hetente 4-5 alapvető jogokat érintő problémával fordulnak panaszosok, melyeket nem tudnak szakszerűen megválaszolni. Példaként említette, hogy a nyugdíjasok nem tudnak eligazodni a hivatalos iratok tartalmában. Továbbá időskorúak lakói szeretnék volna médianyilvánosságot a panaszainknak, azonban az intézmény vezetése nem engedte be az újságírókat az illetőkhöz. Megkérdezte, hogy amennyiben egy nyugdíjas az AJBH-hoz fordul panasszal, mennyi ideig tart az ügy kivizsgálása.

Dr. Borza Beáta elmondta, hogy amennyiben viszonylag egyszerűen megítélhető az eset, egy gyors válasszal megfelelő csatornába tudnak terelni egy ügyet. Amennyiben komolyabb vizsgálatot kell indítani – jellemzően atipikus problémák okán –, amelyben sok szereplőtől kérnek információt, akkor hosszabb időt vesz igénybe az ügy kivizsgálása. Az ombudsman számára nincs törvényi kötelezettség az eljárás időtartama tekintetében, az AJBH SZMSZ-e és ügyrendje tartalmaz utasításokat, amelyek az ügyiratkezelési rendszerben fontosak. Az AJBH jogvédő intézmény, a hozzá fordulóknak számára keresnek valamilyen jó megoldást a kialakult helyzetre, akkor is, ha nincs igazán a panaszosnak. Hozzátette, hogy az ombudsman feladatai kibővültek, az egy személyben eljáró ombudsman tevékenysége majdnem a teljes állami jogvédelmi hálózatot lefedi.

Dr. Beneda Attila hozzátette, hogy van egy kormányzati telefonszám, amelyen elsősorban a családtámogatásokra vonatkozó információkat adnak a lakosság számára.

Kusovszky Imréné az EMMI Nyugdíjas Bizottsága képviselőjében megkérdezte, hogy magán otthonokban lehet-e tájékoztató anyagokat kihelyezni, arról, hogy az ott élők kihez fordulhatnak a panaszaikkal.

Dr. Beneda Attila elmondta, hogy az Integrált Jogvédelmi Szolgálat felügyeli a magán ellátó intézményeket is, az ellátottjogi képviselő hozzáférése minden intézményben elérhető.

Dr. Ábrahám Katalin az Országos Nyugdíjas Polgári Egyesület XI. kerületi szervezetének képviselőjében elmondta, hogy egy teljesen egyedülálló személy szeretett volna előre gondoskodni magáról a vagyona, az ellátása, illetve az eltemetése kérdésében, azonban mindenütt azzal utasították el, hogy akkor jelentkezzen, amikor segítségre szorul.

Dr. Horváth Anikó az Idősügyi és Nyugdíjbiztosítási Főosztály főosztályvezetője válaszában elmondta, hogy a Ptk. szerint lehet előzetes jognyilatkozatot tenni. Megnevezheti, akit gondnokként javasol. Ígéretet tett rá, hogy megvizsgálják a kérdést.

2. napirendi pont: Tájékoztató az életkor miatti hátrányos megkülönböztetésről

Dr. Varga Judit az AJBH, Egyenlő Bánásmód Főosztály főosztályvezetője előadása elején jelezte, hogy 2021. január 1-én az Egyenlő Bánásmód Hatóság beolvadt az AJBH-ba és ott elkülönült szervezeti egységként Egyenlő Bánásmódi Felelős Főigazgatóságként (EBF) látja el eddigi tevékenységét. Ugyanazok a jogászok, ugyanazt a tevékenységet, ugyanazon jogszabály alapján végzik, más szervezeti keretek között. Ez vet fel problémákat is, hiszen az alapvető jogok biztosának eljárása egy másfajta tevékenység. A beérkező kérelmekre a hatósági eljárás szabályai szerint 8 napon belül intézkedést kell tenni, a teljes eljárásra 75 napos határidő áll rendelkezésre. Az eljárásban az ügyfél aktív közreműködésére van szükség, hiánypótlásra hívják fel, tárgyalásra idézik. Az EBF eljárása végén döntést hoz, melyben számos szankciót alkalmazhat, például a bepanaszoltat bírság megfizetésére kötelezheti. A döntés ellen bírósághoz lehet fordulni, a közigazgatási bíróság dönti el, hogy a döntés jogszerű volt-e, illetve további jogorvoslati lehetőségek is rendelkezésre állnak. Fontos,

hogy az ügyfeleknek legyen ismeretük a különböző eljárásokról, annak eldöntése érdekében, hogy melyik eljárást érdemes az esetükben megindítani, a klasszikus ombudsmani eljárást vagy a hatósági eljárást. A jogszabály úgy rendelkezik, hogy ha az ügyfél valamelyik eljárást kéri, akkor azt kell lefolytatni, amennyiben az EBF eljárását szeretnék lefolytatni, akkor azt a kérelembe bele kell írni. Az egyenlő bánásmódról szóló törvény (Ebkvtv.) felsorolja a védett tulajdonságokat, melyek általában veleszületett tulajdonságok, vagy amit az ember nem tud megváltoztatni, amit nem a saját akaratából döntött el, bőrszíne, neme, fogyatékosága, szexuális irányultsága stb. E tulajdonságok között szerepel az életkor is. Ha valakit ezek miatt a tulajdonságai miatt ér valamilyen hátrány, akár foglalkoztatás terén, akár valamilyen szolgáltatás igénybevétele kapcsán, akkor diszkriminációról beszélünk. Sok olyan ügy érkezik az EBF-hez, amelyben az életkorra hivatkoznak – nem csak az idős korra –, melyekben elég nagy arányú az elutasítás. Ezeknek a kérelmeknek gyakran valamilyen jogszabályi háttere van vagy olyan ésszerű indoka van, amivel ki tudja menteni magát a bepanaszolt. **Dr. Varga Judit** az időseket érintő életkori diszkriminációval kapcsolatos jellemző esetek tekintetében elmondta, hogy a statisztikák szerint – mint más területeken is – nagy arányúak a foglalkoztatással kapcsolatos panaszok. Példaként négy esetet ismertetett a TMCS ülés résztvevőivel. Az esetek kapcsán kiemelte, hogy a hatóság az eljárása során mindig vizsgálja, hogy az összehasonlítható helyzetben levőkhöz képest érte-e hátrány a panaszosokat. Felhívta a figyelmet a nyugdíjas státusz speciális helyzetére. Ha valaki bizonyos időt ledolgozott, biztosítási jogviszonyban volt és elért bizonyos életkort, akkor jogosult nyugdíjra, ha él ezzel a lehetőséggel, mellette még dolgozhat is. Amennyiben valaki nyugdíjas és emiatt érte hátrány, akkor az nem életkori diszkrimináció. Egy Kúria ítélet segít megítélni az ilyen helyzeteket. Ez az ítélet kimondja, hogy ha a munkáltató a döntései során figyelembe veszi a nyugdíjas státuszt, az nem jelent életkori diszkriminációt. **Dr. Varga Judit** elmondta, hogy az EBF eljárásaiban egyezség létrehozását meg kell kísérelni. Erre példaként egy biztosítási szolgáltatással kapcsolatos esetet említett. A foglalkoztatás mellett a biztosítási és banki szolgáltatási ügyekben is előfordulnak életkori diszkriminációval kapcsolatos panaszok. Az életkor kockázati tényező, ezért minden olyan helyzetben, ahol kockázati tényezőt kell mérlegelni, ilyen ügyek előfordulnak. **Dr. Varga Judit** hangsúlyozta, hogy az időseket nemcsak az életkoruk miatt éri diszkrimináció, hanem gyakran más védett tulajdonságuk miatt. Az EBF mindig a védett tulajdonság alapján jár el.

Dr. Beneda Attila hangsúlyozta, hogy jó, hogy a jogvédelem területén van egy gyors eljárásra képes hatóság és egy stratégiai működésű szervezet is.

Karácsony Mihály a Nyugdíjas Parlament Országos Egyesület képviselőjeként elmondta, hogy tudomása szerint az elutasítások döntő része abból fakad, hogy jogszabályon alapul az a bizonyos intézkedés. Megkérdezte, hogy az AJBH tehet-e jogszabály módosítási javaslatot.

Dr. Varga Judit elmondta, hogy amennyiben egy kérelem elutasításra vagy visszautasításra kerül, de az AJBH más szervezeti egysége eljárhat az ügyben, akkor egy feljegyzésben javasolják az ombudsmannak, hogy más szervezeti egység eljárást folytasson az ügyben.

Kusovszky Imréné elmondta, hogy nagyon sok idős ember nem tudja a számítógépet használni, azonban különböző szolgáltatók kedvezőbb árat számítanak fel, ha valaki ez e-számlát használ. Továbbá a házi orvosok a telefont nem tudják felvenni, mert annyira le vannak terhelve. Mindenkitől, az idős emberektől is azt kérik, hogy írjanak e-mailt.

Dr. Varga Judit elmondta, hogy ez valós probléma, sok ilyen panasz érkezik az EBF-hez. Mivel ezek a panaszok nem a védett tulajdonsággal függenek össze, ezekben az ügyekben az EBF nem tud eljárni. Hangsúlyozta, hogy ezzel a problémával foglalkozni kellene.

Dr. Beneda Attila hozzátette, hogy zajlik az időskorúak digitális kompetenciájának fejlesztése. Megjegyezte, hogy a Covid világvilágjárvány az ügyintézéseket is megnehezíti.

Mikesy György az ügyfelek aktív közreműködésével kapcsolatosan kérte, hogy vegyék figyelembe a hátrányos helyzetben lévők érdekérvényesítő képessége igen gyenge. ennek kapcsán szükség van a hatóság érzékenyítésére is.

3. napirendi pont: Tájékoztató az időseket, nyugdíjasokat érintő intézkedésekről

Dr. Beneda Attila beszámolt az időseket pozitívan érintő intézkedésekről, a nyugdíjprémium, az infláció emelkedése miatti nyugdíjkorrekció, illetve a 13. havi nyugdíj bevezetéséről. Továbbá elmondta, hogy 2021. november 17-én átadásra kerül a Monspart Sarolta-díj az idősekért. A díjat Monspart Sarolta emlékére, illetve munkásságát elismerve alapította Novák Katalin miniszter asszony. A díj az időskorúak fizikai és szellemi aktivitása, az idősek iránti szolidaritás erősítése érdekében végzett tevékenység elismerésére adományozható. 18. alkalommal került sor az Idősbarát Önkormányzat Díj átadására, 2021-ben 12 önkormányzat kapta meg a díjat. Az idei évben kiemelt témaként a bírálók azt vizsgálták, hogy az önkormányzatok a járvány és a karantén idején hogyan segítették intézkedéseikkel az időseket. **Dr. Beneda Attila** felhívta a figyelmet a kreatív és az időseket érintően hasznos gyakorlatokra.

4. napirendi pont: Egyebek

Dr. Laczka Zsanett a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége képviselőjében elmondta, hogy Magyarországon jelenleg nincs olyan bentlakásos időotthon, melyben az ott dolgozók tudnak akadálymentesen kommunikálni a jelnyelvet használó idős személyekkel. A SINOSZ figyelemfelhívó kisfilmje¹ erre a problémára próbálja ráirányítani a figyelmet. Nemcsak az időotthoni, hanem az otthoni ellátásban sincs biztosítva az akadályoktól mentes kommunikáció a jelnyelvet használó siket vagy nagyothalló gondozott és gondozást ellátó között. Mindemellett a jelzőrendszeres segítségnyújtás eszköze hangalapú, ezért alkalmatlan a célja teljesítésére mind a siket, mind a nagyothalló idős emberek tekintetében. A SINOSZ a kisfilmben javaslatot tesz arra, hogy legyen megyénként legalább egy olyan intézmény, amely akadálymentes környezetet tud biztosítani. **Dr. Laczka Zsanett** kérte mind a TMCS elnöke, mind a TMCS segítségét további lépések megtételére, illetve felajánlotta ebben a SINOSZ segítségét.

Dr. Beneda Attila válaszában elmondta, hogy amennyiben minden megyében van időotthon, a meglévő otthonok dolgozóinak képzésével kezelhető a probléma, az otthonápolás tekintetében nehezebb ezt megvalósítani. **Dr. Beneda Attila** ígéretet tett rá, hogy egyeztet a szociális ügyekért felelős helyettes államtitkárral az ügyben.

Kristófy Mária a Háttér Társaság képviselőjében elmondta, hogy a nyugdíjasok örülnek az anyagi segítségnek. Megkérdezte, hogy ezeknek az ellátásoknak mi a gazdasági háttere.

Dr. Beneda Attila elmondta, hogy a nyugdíjprémium kifizetése jogszabályban lefektetett kötelezettség, a gazdasági növekedéshez kötött, melyre maga a gazdasági növekedés adja a forrást. Az infláció emelkedése miatti nyugdíjkorrekciót és a 13. havi nyugdíj bevezetését a költségvetés biztosítja. Hozzátette, hogy a 2021. évi gazdasági növekedés olyan magas, hogy ezeket a kifizetéseket a kormány meg tudja tenni. **Beneda Attila** felhívta a TMCS tagjainak figyelmét az védőoltás felvételének fontosságára és további hozzászólás hiányában az ülést lezárta.

Hangfelvétel alapján készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Látta: Dr. Kanta Tamás titkárságvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Jóváhagyta: Dr. Beneda Attila családpolitikáért felelős helyettes államtitkár, CSTNM

¹ https://www.youtube.com/watch?v=sKpb_f60Fmk